

5
C36

1935

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5

OSASTO: C 36

ASIA:

Santiagoassa olevan lähetystön raportti n:o 1.

Ministeri Wälkänges

Buenos Airesissa 11/4. 1935

BUENOS AIRESI SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

KIRJELMÄ n:o 312.

Buenos Airesiä 11 P:NÄ huhti KUUTA 19 35.

VIITTAUS: _____ N

P:NÄ _____ KUUTA 19 _____ P:TTY _____ n:o _____

VIITTAUS: _____ D. U. M. _____ / _____ 19 _____

18 312 Sal.D. 35.

7/5. 35 5

5 C36

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Chilen tullit.

Ohellisena lähetän kunnioittaan Ministeriölle Santiagon lähetystön otsakeasiaa koskevan raportin n:o 1.

Lähettiläs:

K. K. Kangas

SANTIAGO SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o 1.

Buenos Airesia 11 p:nä huhti kuuta 1935.

13 312 Val.O. 35.

Asia: Chilen tullit.

7/8.35

5

C36

Chilen nykyään voimassaoleva tullitariffi on peräisin vuodelta 1928, ja laki n:o 4321, 22.2.1928, jolla se saatettiin voimaan, julkaistiin 27.2.1928. Myöhemmin on siihen erinäisiä kertoja tehty laeilla ja asetuksilla muutoksia ja lisäyksiä.

Tariffi käsittää kaikkiaan 1955 nimikettä, jaettuina 3 pääosastoon, 14 alaosastoon ja 84 tavararyhmään. Siinä esiintyvien painoyksikköjen suhteen ansaitsee erikoisesti huomauttamista merkinnät KB "kilo bruto", KN "kilo neto" ja KL "kilo legal". Kaksi ensiksi mainittua ilmoittaa brutto- ja nettopainon kansainvälisen käytännön mukaisesti, kun taas "kilo legal" merkitsee että tavaran painoon luetaan sisäpakkaus mutta ei ulkopakkausta. Sisäpakkaus käsittää kaikenlaiset ulkopakkauksen sisällä olevat laatikot, rasiat, kiinnikkeet, kääreet y.m.s., mutta siihen ei lueta olkea, puulastua, paperia, sahajauhoa, kiiloja j.m.s., jota on käytetty vain sisäpakkauksen kunnostamiseen. Yleisenä sääntönä on, että tavaran teorettinen legalipaino (peso legal) saadaan lisäämällä 10% nettopainoon.

JAKELUOHJE:

Tavallinen.

Jakeluohjelmalle:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

Mitä itse tulleihin tulee on huomattava, että Chilen kaksi eteläisintä hallintoaluetta, Magallanesin ja Aysenin terrioriot 42:nen leveysasteen eteläpuolella, ovat maan muihin osiin nähden aivan erikoisasemassa sikäli, että kaikkein suurin osa niihin suoraan tuotuja tavaroita nauttivat täydellistä tullivapautta, lukuunottamatta yhteensä 306 nimikettä, joista kannetaan sama tulli kuin maan muissakin osissa, ja 25 nimikettä, joista maksettava tulli on puolta pienempi kuin muualla Chilessä. Tullitariffissa esiintyykin tämän vuoksi erikoinen sarakke Magallanesia ja Aysenia varten, minkä lisäksi tariffilain 3 pykälässä kyseeseen tulevat nimikkeet erikseen luokitellaan. Viennin kannalta katsottuna ei tällä tullivapaudella, joka m.m. käsittää melkein kaikki paperiteollisuustuotteet, ole mitään merkitystä koska sanotut maakunnat ovat maantieteellisen asemansa ja ilmastonsa vuoksi vielä kovin kehittymättömällä asteella ja lisäksi hyvin harvaan asutuita (molemmissa yhteensä oli tammikuussa 1933 virallisen tilaston mukaan vain 48568 asukasta).

Tariffilain 2 pykälän mukaan on Chilen tullilaitos oikeutettu kantamaan maahantuoduista tavaroista erikoista n.s. tilastoveroa, (derecho estadístico de internación), joka on 3 1/2 % tavaran deklaroidusta arvosta. Asetuksella 27.2. 1931 tämä vero saatettiin voimaan maaliskuun 15 p:stä 1931 lukien, jolloin lakkasi siihen saakka pakollinen velvollisuus esittää konsulaarifaktuurat leimattaviksi Chilen konsulaateissa. Sanottu vero tuli siis leimauksesta kannetun toimitusmaksun sijaan.

Tariffilain vahvistamat tullimäärät muodostavat 9 pykälän mukaan minimitariffin, jota sovelletaan sellaisista maista tuotuihin tavaroihin, joissa sovelletaan vastaavasti minimitariffia Chilen tuotteisiin, joissa ei koroiteta entisestään Chilen tuotteisiin kohdistuvia tulleja eikä aseteta tullinalaiseksi sellaisia, jotka ovat ennestään tullivapaita, joissa ei poikkeuksellisesti alenneta tariffia vastaavanlaisille maista tuotaville tuotteille eikä aseteta tuontirajoituksia Chilen hedelmille ja muille kansallisille tuotteille. Niiden maiden vientitavaroihin nähden, joissa sanottuja periaatteita ei sovelleta Chilen tuotteisiin, on tasavallan presidentti p.o. pykälän mukaan oikeutettu koroittamaan tulleja korkeintaan 50 %:lla, minkä lisäksi hän voi määrätä korkeintaan 15% ad valorem tullin tai vastaavansuuruisen erikoistullin siihen saakka tullivapaille tavaroille. Edelleen presidentti voi myöskin korottaa korkeintaan 35%:lla sellaisten tai samankaltaisten tavarain tullia, joiden suhteen maan oma tuotanto on kulutukseen riittävä, huomioonottaen ne erikoismääräykset, jotka kulloinkin vahvistetaan tällaisten tuotteiden hintasäännöstelystä.

Saman pykälän 3 kohdan mukaan presidentillä on myöskin oikeus tilapäisesti ja milloin maan sisäiset tarpeet, niin vaativat alentaa tulleja poikkeuksellisesti korkeintaan 25 % ehdottoman tarpeellisille kulutustavaroille (artículos de consumo de primera necesidad) ja yleishyvän kannalta välttämättömille tuotteille (indispensables para la salud pública). Tätä

määräystä on myöhemmin, 19.4.1932 voimaan tulleen rahalain -- sama laki, jolla valuuttavalvonta saatettiin nykyisessä muodossaan käytäntöön¹⁾ -- 16 pykälässä, laajennettu niin, että presidentti voi alentaa tulleja aina 50%:iin saakka.

Ne asetukset, joissa tasavallan presidentti käyttää edellä selostettuja oikeuksiaan, tulevat voimaan vasta 30 päivää sen jälkeen kun ne on julkaistu virallisessa lehdessä, paitsi milloin Kongressin lomalla ollessa erikoiset asiahaarat vaativat lyhempää tai välitöntä voimaantuloaikaa.

Tariffissa esiintyvät tullimäärät on ilmoitettu Chilen kultapesoissa, jonka arvo on 0,183057 grammaa hienoa kultaa eli 6 Englannin kulta-penceä. Tämä peson arvo vahvistettiin lakivoimaisella asetuksella (decreto con fuerza de ley) 14.10.1925. Kun Chile heinäkuussa 1931 luopui kultakannasta saatettiin pesolle samalla voimaan kaksi eri vaihtokurssia, virallinen ja vapaa. Virallisella kurssilla tarkoitetaan sitä arvoa, minkä Chilen Keskuspankki maksaa niistä ^{ulkomaan/}vekseleistä, joilla erinäisten ^{vienti/}teollisuuksien (etupäässä salpietari-, jodi-, kupari- ja rautateollisuudet) on se varustettava ja joiden tulee vastata näiden teollisuuksien tuotantokustannuksia Chilessä. Tämä virallinen vaihtokurssi määrää myöskin sen lisämaksun (recargo) suuruuden, jolla tullimäärät kannetaan. Eri ulkomaisten rahalajien kurssi laskettiin aluksi Yhdysvaltain dollarin perustalla, mutta sanotun maan luovuttua kultakannasta 19.4.1933

1) Valuuttakontrolli ja sitä johtavan valuuttakomissionin perustaminen säädettiin jo lailla 27.7.1931, jolla myöskin kultakanta lakkautettiin ja pesolle määrättiin virallinen ja vapaa kurssi. Yllämainitulla lailla järjestelmä modifioitiin sellaiseksi kuin se vielä nykyäänkin tärkeimmiltä osiltaan on voimassa.

otettiin laskuperustaksi Ranskan frangi.

Chilen peson virallinen kurssi pysytettiin muuttumattomana aina huhtikuun 21 p:ään 1932 saakka, jolloin sen arvo alennettiin puoleen entisestään s.o. 0,045764 grammaan hienoa kultaa eli siis 3 Englannin kultapenceen. Seurauksena tästä oli myöskin se, että tullimaksut oli kannettava sen jälkeen 100 % lisäyksellä eli toisin sanoen: ne oli maksettava kaksinkertaisina siitä, minä ne esiintyvät tariffissa. Täten aiheutuneen huomattavan tullikoroituksen lisäksi tuli vielä se seikka, että peson arvon alentaminen vaikutti rasittavasti myöskin erinäisiin muihin tavarain maahantuonnin yhteydessä suoritettaviin maksuihin, jotka lasketaan tavarantarvon perustalla. Asetuksen n:o 790, 23.4.1932, perustalla määrättiin näet, että tavarantarvo oli edelleenkin deklaroitava laskemalla pesolle sen entinen arvo eli siis 6 kultapenceä, ja tullihallitus kiinnitti kiertokirjeellään 25.5.1932 aivan erikoisesti huomiota siihen, että ylempänä mainittu 3 1/2 %:n n.s. tilastovero oli kannettava siten lasketusta tavarantarvosta.

Tullimaksujen suoritustavan suhteen on vielä lisättävä, että jo ennen mainitussa rahalaissa (n:o 5107) 19.4.1932 säädettiin (16 pyk. 3 kohta), että presidentti voi aika-ajoittain vahvistaa kuinka suuri *c a* tullimaksuja on suoritettava ulkomaan vekseleissä, kun muu osa taasen saadaan suorittaa ulkomaan rahassa, leimatussa chileläisessä kullassa tai maan käyvässä rahassa valuuttakorotuksella. Milloin tavaran arvo ei ylitä 200 pesoa saadaan kuitenkin koko tullimäärä suo-

rittaa käyvässä rahassa valuuttakorotuksella. Alkuaan tämä ulkomaan vekseleissä suoritettava tullimaksujen osa vahvistettiin 25%:ksi (jo toisessa yhteydessä mainitulla asetuksella n:o 790, 25.4.1932). Näin korkea prosenttimäärä osottautui kuitenkin hyvin pian erittäin hankalaksi tuojille, joten se pari kuukautta myöhemmin (asetuksella n:o 1316, 1.6.1932) alennettiin 10%:ksi, millaisena se edelleenkin on ainakin teoreettisesti voimassa. Käytännössä sitä kuitenkin nykyään noudatetaan tuskin ollenkaan, sillä jo kaksi päivää viimeksi mainitun asetuksen voimaantulon jälkeen tullihallitus oikeutti tuojat, milloin heidän oli mahdotonta suorittaa sanottua 10%:a ulkomaan vekselissä, maksamaan koko tullimaksun käyvässä rahassa valuuttakorotuksella. Ja tällaisena tilanne on jatkunut edelleenkin, kuten Chilessä ollessani kuulin.

Tullitariffissa vahvistetut tullimäärät, erinäisin pienin muutoksin joissakin nimikkeissä, pysyivät sellaisinaan voimassa aina vuoden 1933 alkupuolelle saakka, jolloin 10 p:nä maaliskuuta voimaan tulleella lailla säädettiin yleinen 50%:n tullikorotus sanotun vuoden jäljellä olevaksi ajaksi; korotuksesta vapaiksi jäivät vain tariffilain 3 pykälässä mainitut, s.o. Magallanesin ja Aysenin territorioiden tullit. Lakiin sisältyi kuitenkin nimenomainen säädös siitä, että p.o. korotus tapahtui "sin perjuicio de las excepciones correspondientes al cumplimiento de los compromisos internacionales vigentes", mikä siis merkitsi sitä, että 50%:n tullikorotusta ei sovellettu niiden maiden tavaroihin, joilla oli suosituuimussopimus

Chilen kanssa ja jotka siten olivat taanneet itselleen 22.5. 1931 tehdyssä modus vivendi sopimuksessa Ranskalle myönnetyt tulliedut.¹⁾

Lain voimaan tullessa oli tällaiset sopimukset Chilen kanssa olemassa Ranskan lisäksi seuraavilla mailla: Belgia, Bolivia, Egypti, Englanti, Espanja, Hollanti, Italia, Japani, Norja, Sveitsi, Tanska ja Yhdysvallat. Senjälkeen solmivat vuoden 1933 kuluessa sopimuksen Chilen kanssa Argentiina, Perú ja Saksa, minkä lisäksi Tšekkoslovakian v. 1930 tehty suosituuksopimus tuli voimaan, joten nämäkin maat siten osallistuivat Ranskalle myönnettyistä eduista.

Mainittakoon vielä, että p.o. laki oikeuttaa myöskin tasavallan presidentin saattamaan väliaikaisesti voimaan vielä ratifioimattoman kauppasopimuksen siihen ehkä sisältyvine tullialennuksineen. Tämä säädös oli alkuaan sisältynyt vanhaan tariffilakiin (1.3.1916), mutta ei sen sijaan esiinny nykyisessä.²⁾

Edellä käsitellyn 50%:n yleisen lisätullin voimassaolo jatkettiin sittemmin myöskin vuodeksi 1934, mutta kuluvan vuoden alussa sitä ei enää pidennetty, joten tämä tulli ei ole enää voimassa. Siten sopimusmaat, joihin tätä tullia ei lähes kahden vuoden aikana oltu sovellettu, menettivät sanottuun edun ja ei-sopimusmaat pääsivät niiden kanssa samaan asemaan yleistulleihin nähden. Sen sijaan ei-sopimusmaat eivät ole vapaita siitä 10%:n tulliverosta, joka tuli neljäksi vuodeksi voimaan 18.4.1932 (laki n:o 5105 varojen hankkimisesta

1) Tässä sopimuksessa Chile sitoi Ranskan hyväksi kaikkiaan 140 nimikkeen tullit ja alensi lisäksi 79 nimikkeen maksut.

2) Se on kuitenkin ollut voimassa asetuksen 20.5.1931 perustalla.

yleisiin töihin, työttömyysavustuksiin y.m.) ja joka kanne-
taan neljäntoista eri ryhmään kuuluvista ylellisyystavarois-
ta, kuten henkilöautoista, joiden arvo on yli 10.000 pesoa
(à 6 kultapenceä), soittokoneista, ampuma-aseista, turkiksista,
silkkitavaroista, huonekaluista, erinäisistä lasitavaroista, kos-
meettisista tuotteista, matoista, väkijuomista y.m. Tästä tullii-
verosta ovat sopimusmaat edelleenkin vapaita.

Kuten lähetystö jo on aikanaan Ministeriölle ilmoit-
tanut alennettiin tämän vuoden alusta lukien Chilen peson
arvoa jälleen puoleen entisestään eli siis puoleentoista
Englannin kultapennyyn. Tätä toimenpidettä on melkoisesti ar-
vosteltu, ja Chilessä ollessani kuulin monellekin taholla
väitettävän, ettei se suinkaan olisi johtunut rahataloudelli-
sen välttämättömyyden pakosta vaan olisi ollut harkittu ve-
to tarkoituksella edistää vientiä.

Seurauksena peson uudesta arvonalennuksesta oli että,
kuten jo sähkeessäni n:o 2, helmikuun 1 p:ltä, Santiagosta
tiedoitin, kannetaan nyt kaikki tullimaksut (sekä kaikki sel-
laiset tavarain maahantuomnin yhteydessä suoritettavat maksut
kuten tilastovero y.m., jotka on sidottu 6 kultapencen ar-
voiseen pesoon) nelinkertaisina eli, kuten virallinen muoto
kuuluu, 300 %:n valuuttalisäyksellä varustettuina (usein maini-
tun rahalain 16 § 1 kohdan perustalla). Muodollisista syis-
tä tämä prosenttimäärä vahvistetaan viikottain rahaministerin
päätöksellä vaikkakin sen suuruuden jo on määrännyt peson
uuden arvon suhde vanhaan.

Verrattuna vuoden 1934 tullitilanteeseen tällainen toimenpide ilman muuta järjestelyä olisi siis merkkinnyt (huomioon ottaen edellä mainitun 50%:n yleisen tullikorotuksen lakkaamisen 31.12.1934), että kuluvan vuoden alusta ennestään korkeat tullimaksut olisivat 1 1/2-kertaistuneet ei-sopimusmaille ja 2-kertaistuneet sopimusmaille. Tasoitukseen uutta näinkin radikaalista nousua tasavallan presidentti kuitenkin samalla kertaa alensi kaikkiaan 1567:n tariffinimikkeen tullimäärät keskimäärin 25 prosentilla (toisia hiukan yli sen, toisia hiukan alle). Alennuksesta osattomiksi jääneet 388 nimikettä, eli vain yksi viidesosa koko tariffista, käsittävät suurin piirtein katsoen vain ylellisyystavaroita ja nimenomaan juuri sellaiset, joille jo v. 1932 oli asetettu 10%:n erikoistulli. Ryhtymättä tässä yksityiskohtaisesti selostamaan näitä alennuksia, jotka käsittävä täydellinen luettelo lähetetään Ministeriölle eri kirjelmän mukana, mainitsen vain, että esim. paperiteollisuustuotteiden (75:n) ryhmän 54 nimikkeestä on vain 8 jäänyt ulkopuolelle nykyisen alennuksen.

Seurauksena tästä yleisestä tullien alentamisesta oli että uuden valuuttalisäyksen vaikutus tasaantui, ja lopputulokseksi jäi jotakuinkin sama tullitilanne kuin v. 1934, kuitenkin niin, että sopimusmaat tämän kautta joutuivat kärsimään tappion, menettäessään sen etuoikeutetun aseman, joka niillä vielä viime vuonna oli syystä, että niiden tuotteisiin ei sovellettu silloin voimassa ollutta ja nyt lakannutta yleistä 50% lisätullia. Kuten minulle luottamuksellisesti kerrottiin

Santiagon ulkoministeriössä on kuitenkin mahdollista, että ennen kaikkea Ranska (neuvottelut ovat jo olleet käynnissä) tulee saamaan jotain hyvitystä, joka sen laadusta riippuen voi siis tulla muidenkin sopimusmaiden osaksi.

Tällöin on erikoisesti mainittava, että kysymys viimevuotisen modus vivendin säilyttämisestä ennallaan on saanut voimakasta tukea talouspiirien taholla, jotka muutenkin tuntuivat suhtautuvan melko ristiriitaisin tuntein näihin muutoksiin, kuten keskusteluissani sangen lukuisten näitä piirejä edustavien johtohenkilöiden kanssa Santiagossa ja Valparaisossa olin tilaisuudessa toteamaan. Muutama päivä Santiagoon saapumiseni jälkeen, tarkemmin sanoen 30.1., jätti Valparaisson Keskuskauppakamari rahaministerille esityksen, jossa kiinnitettiin huomiota uuden järjestelmän haittoihin ja todettiin m.m., että itse asiassa monet 25%:n tullialennuksen ulkopuolelle jääneiden 388:n nimikkeen tavaroista eivät olekaan varsinaisessa mielessä ylellisyystavaroita, joten oli kohtuutonta olla alentamatta niiden tulleja, semminkin kun niihin nähden jo ennestään oli voimassa 10%:n erikoislisäys v:lta 1932. Kaiken esittämänsä perustalla Keskuskauppakamari anoi, että nykyinen tullialennus ulotettaisiin myöskin kaikkiin niihin tuotteisiin, jotka eivät ole varsinaisia ylellisyystavaroita; että 31.12.1934 saakka vallinnut modus vivendi tilanne säilytettäisiin; että todellisilta ylellisyystavaroilta poistettaisiin edellä sanottu 10%:n lisätulli (siis myöntämättä niille kuitenkaan nykyistä 25%:n alennusta); sekä että lopuksi myös muut kyseeseen tulevat maksut (tilastovero, satama- ja varastomaksut

j.n.e.) pysytettäisiin v:n 1934 kannalla (siis vain kaksinkertaisella valuuttakorotuksella).

Toistaiseksi ei tästä demarche'ista ole kuulunut mitään tuloksia, ja paikan päällä saamieni vaikutelmien nojalla olisir taipuvainen luulemaan ettei niitä tule kuulumaankaan, ainakaan mikäli varsinaiset tullimaksut ovat kyseessä.

Lähettiläs:

W. A. W. W.